

Paikka ja aika Nummelan seurakuntakeskuksen seurakuntasali
keskiviikkona 13.12.2023 klo 18

Käsiteltävät asiat

Asia	Otsikko	Pykälä	Sivu
1.	Kokouksen avaus, alkuhartaus ja nimenhuuto	43 §	63
2.	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen	44 §	63
3.	Kahden pöytäkirjantarkastajan valinta	45 §	64
4.	Työjärjestyksen hyväksyminen	46 §	64
5.	Maksut ja tilavuokrat	47 §	65
6.	Vihdin seurakunnan taloussääntö	48 §	66
7.	Nummelan seurakuntakeskuksen diakoniatilojen rakennusurakka	49 §	67
8.	Nummelan seurakuntakeskuksen diakoniatilojen ilmanvaihtourakka	50 §	68
9.	Nummelan seurakuntakeskuksen diakoniatilojen putkiurakka	51 §	69
10.	Nummelan seurakuntakeskuksen diakoniatilojen sähköurakka	52 §	70
11.	Lisätalousarvio vuodelle 2023	53 §	71
12.	Talousarvio 2024 ja -suunnitelmat 2025–2026 sekä toimintasuunnitelmat vuosille 2024–2026	54 §	73
13.	Erkkilä nimisen kiinteistön ostaminen hautainhoitorahastolta	55 §	74
14.	Vihdin seurakunnan hallintosääntö	56 §	75
15.	Hautaustoimen ohjesääntö	57 §	77
16.	Hautainhoitorahaston säännöt	58 §	78
17.	Valtuustoaloitteet	59 §	79
18.	Ilmoitusasiat	60 §	79
19.	Valitusosoitus ja kokouksen päättäminen	61 §	80

Läsnä olevat jäsenet

Aspila Pentti
Hannikainen Jorma
Hautio Kaisa
Hennola Mari
Jokela Hanna
Jokitalo Jarmo
Juslin Mirja
Kekki Minna
Kempas Anne
Kempainen Sanni
Kiiski Hannu
Kontio Tiina
Kuvaja Nina
Kärpijoki Essi
Leikkaa Kirsti
Leppäpuska Sari
Mäkelä Marja-Liisa
Neuvonen Timo
Peltonen Lotta-Liina
Ranta Tiina
Suomala Maija-Liisa
Säiläkivi Paavo
Turtiainen Jaripekka
Viherkanto Jemina
Viljanen Pekka
Waara Matti
Yli-Rosti Mikko

Poissa olevat jäsenet

Muut läsnä olevat

Valkeapää Pekka, kirkkoherra
Yliluoma Tapio, hallintojohtaja
Virtanen Henna-Maria, sihteeri
Pietarinen Terhi, hallintosihteeri, kutsuttuna paikalla

Kokouksen laillisuus
ja päätösvaltaisuus

Pöytäkirjan tarkastajiksi
valittiin

Tarkastus
suoritetaan

Pöytäkirja on tarkastettavissa ja allekirjoitettavissa sähköisesti
vahvalla tunnistautumisella 15.12.2023.

Pöytäkirja on
yleisesti nähtävänä

Pöytäkirja pidetään nähtävillä yleisessä tietoverkossa 7+30 päivää
ajalla 16.12.2023 – 22.01.2024 osoitteessa
www.vihdinseurakunta.fi/paatoksenteko/kirkkovaltuusto

Pöytäkirjan pykälät

43 § - 61 §

Sähköiset allekirjoitukset

Puheenjohtaja Pekka Viljanen
Pöytäkirjanpitäjä Henna-Maria Ovaska
Pöytäkirjan tarkastajat

KV 43 §

asia nro 1

KOKOUKSEN AVAUS

Puheenjohtaja avaa kokouksen.

NIMENHUUTO

KV 44 §

asia nro 2

KOKOUKSEN LAILLISUUDEN JA PÄÄTÖSVALTaisuUDEN TOTEAMINEN

Kokouskutsu asialuetteloineen on lähetettävä kirkkovaltuuston ja kirkkoneuvoston jäsenille viimeistään viikkoa ennen kokousta. Kokouskutsu ja asialuettelo on ollut nähtävillä yleisessä tietoverkossa osoitteessa <https://www.vihdinseurakunta.fi/paatoksenteko/kirkkovaltuusto> viikon ajan ennen kokousta (KJ 3:29). Esityslista liitteineen on toimitettava valtuutetuille vähintään kolme päivää ennen kokousta (KV:n työjärjestys 8,2 §).

Kokouskutsu asialuetteloineen ja esityslista on lähetetty 5.12.2023.

Kokous on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet kirkkovaltuuston jäsenistä on saapuvilla (KL 10:15).

Esitys: Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Päätös:

KV 45 §

asia nro 3

KAHDEN PÖYTÄKIRJANTARKASTAJAN VALINTA

Kirkkovaltuuston työjärjestyksen 4,1 §:n mukaan kirkkovaltuusto valitsee kaksi pöytäkirjantarkastajaa tarkastamaan kokouksen pöytäkirjan. Valtuusto voi erikseen päättää, että pöytäkirja tai sen osa tarkastetaan heti. Pöytäkirja tarkastetaan sähköisesti vahvaa tunnistautumista käyttäen.

Esitys: Valitaan kaksi pöytäkirjantarkastajaa.

Päätös:

KV 46 §

asia nro 4

TYÖJÄRJESTYKSEN HYVÄKSYMINE

Asiat otetaan esityslistalle puheenjohtajan määräämään järjestykseen ja käsitellään, jollei valtuusto toisin päättä, esityslistan mukaisessa järjestyksessä. Asioiden käsittelyn pohjana on kirkkoneuvoston ehdotus (KV:n työjärjestys 9 §). Kirkkovaltuuston toiminnan sisäistä järjestelyä koskevien asioiden valmistelua johtaa valtuuston puheenjohtaja, jollei valtuusto toisin päättä (KV:n työjärjestys 1,1 §).

Esitys: Esityslista hyväksytään kokouksen työjärjestykseksi.

Päätös:

KV 47 §

asia nro 5

MAKSUT JA TILAVUOKRAT

Kirkkoneuvosto 27.9.2023 131 §

Vihdin seurakunnan nykyiset maksut ja tilavuokrat tulivat voimaan 1.8.2022.

Vihdin seurakunnan taloussuunnitelmissa on oletettu, että seurakunnan perimiä maksuja tarkistetaan vuosittain.

Esitys: Hallintojohtaja esittää, että kirkkoneuvosto hyväksyy seurakunnan perimien maksujen ja tilavuokrien hinnat ja hinnoitteluperiaatteet **liitteen** mukaisesti. Hautapaikkahinnat annetaan kirkkovaltuuston hyväksyttäväksi.

Hintoja ei koroteta takautuvasti niiden maksujen ja vuokrien osalta, jotka on sovittu ennen kuin kirkkoneuvosto tai -valtuusto on tehnyt asiasta korotuspäätöksen.

Hallintojohtaja tekee tilojen pitkäaikaisista vuokrauksista erillisiä sopimuksia. Näitä erillissopimuksia on tehty aikaisemmin mm. Mannerheimin lastensuojeluliiton ja vihtiläisten yhdistysten kanssa silloin, kun yhdistys käyttää seurakunnan tilaa monta kertaa kuukaudessa tai vuodessa. Hallintojohtajan erillispäätöksellä tehdyt tilanvuokrasopimukset kirjataan hallintojohtajan päätösluetteloon.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti liitteen mukaan.

Kirkkovaltuusto 13.12.2023 47 §

Kirkkovaltuusto päättää ainoastaan hautapaikkahinnoista.

Päätös:

VIHDIN SEURAKUNNAN TALOUSSÄÄNTÖ

Kirkkoneuvosto 25.10.2023 155 §

Uuden 1.7.2023 voimaan tulleen kirkkolain (652/2023) 6 luvun 4 §:ssä säädetään, että taloudenhoidon järjestämisestä määrätään tarkemmin kirkkovaltuuston hyväksymässä taloussäännössä. Taloussäännöllä kirkkovaltuusto ohjaa talousarvion sekä toiminta- ja taloussuunnitelman valmistelua ja sisältöä, omaisuuden hoitoa ja rahatointa, kirjanpitoa ja tilinpäätöstä sekä tilintarkastusta ja sisäistä valvontaa. Taloussääntö on päivitetty uuden kirkkolain mukaiseksi.

Esitys: Hallintojohtaja esittää, että kirkkoneuvosto hyväksyy osaltaan Vihdin seurakunnan taloussäännön, **liite** ja antaa taloussäännön kirkkovaltuuston hyväksyttäväksi.

Päätös: Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Kirkkovaltuusto 13.12.2023 48 §

Päätös:

KV 49 §

asia nro 7

NUMMELAN SEURAKUNTAKESKUKSEN DIAKONIAILOJEN RAKENNUSURAKKA

Kirkkoneuvosto 25.10.2023 159 §

Nummelan seurakuntakeskuksen diakoniatilojen (151 m²) rakennuslupa on saatu 29.6.2023. Kirkkovaltuusto on hyväksynyt hankkeen vuoden 2023 talousarvion investointiosaan. Rakennustyöt siirtynevät käytännössä keväälle 2024, koska päätökset tulevat lailliseksi vasta loppuvuonna 2023 olettaen, että kirkkovaltuusto hyväksyy kaikki hankkeen tarjoukset eikä hankkeesta valiteta.

Hankkeen arvioitu kokonaiskustannus oli suunnitelmien valmistuttua syksyllä 2023 590 000 euroa (alv 24 %), josta ilmanvaihdon, putkitöiden ja sähkötöiden yhteinen kustannus arvioitiin olevan alle 20 % kokonaiskustannuksista (118 000 euroa alv 24 %). Rakennusurakan arvioitu kustannus oli siten 472 000 euroa (alv 24 %).

Rakennusurakka kilpailutettiin kansallisena kilpailutuksena Hilma-järjestelmässä, **liite**. Rakennusurakkatarjousten viimeinen jättöaika oli 9.10.2023 klo 12.00.

Putki- sähkö- ja ilmanvaihtourakat kilpailutettiin pienhankintana Vihdin seurakunnan hankintaohjeen mukaan.

Vihdin seurakunta sai määräaikaan mennessä tarjouksen diakoniatilojen rakennusurakasta seitsemältä yritykseltä, joista halvimman tarjouksen antoi Remonttiteam Siikaluoma Oy. Tarjoushintana 488 157,00 euroa sis. alv 24 %. Tarjousten avauspöytäkirja, **liite**.

Halvimman tarjouksen jättäneen yrityksen kanssa pidettiin selonotto-neuvottelu 18.10.2023.

Esitys: Hallintojohtaja esittää, että kirkkoneuvosto hyväksyy omalta osaltaan Remonttiteam Siikaluoma Oy:n tarjouksen ja antaa asian kirkkovaltuuston hyväksyttäväksi.

Päätös: Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Kirkkovaltuusto 13.12.2023 49 §

Päätös:

KV 50 §

asia nro 8

NUMMELAN SEURAKUNTAKESKUKSEN DIAKONIAILOJEN ILMANVAIHTOURAKKA

Kirkkoneuvosto 25.10.2023 160 §

Vihdin seurakunta kilpailutti Nummelan seurakuntakeskuksen diakoniatilojen ilmanvaihtourakan pienhankintana.

Hankkeen arvioitu kustannus oli 38 000 euroa.

Tarjoukset pyydettiin seuraavilta yrityksiltä;

Peltityöt Kuula Oy, LVI Ossi Pajunen Oy ja Ilma&Lämpö Luhtanen Oy.

Tarjouksen, **liite** jätti määräaikaan 11.10.2023 klo 14.00 mennessä

Peltityöt Kuula Oy ja LVI Ossi Pajunen Oy, joista halvimman tarjouksen antoi Peltityöt Kuula Oy 45 384,00 euroa (sis. alv 24 %).

Tarjousten avauspöytäkirja, **liite**.

Esitys: Hallintojohtaja esittää, että kirkkoneuvosto hyväksyy omalta osaltaan Peltityöt Kuula Oy:n tarjouksen ja antaa asian kirkkovaltuuston hyväksyttäväksi.

Päätös: Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Kirkkovaltuusto 13.12.2023 50 §

Päätös:

KV 51 §

asia nro 9

NUMMELAN SEURAKUNTAKESKUKSEN DIAKONIAILOJEN PUTKIURAKKA

Kirkkoneuvosto 25.10.2023 161§

Vihdin seurakunta kilpailutti Nummelan seurakuntakeskuksen diakoniatilojen putkiurakan pienhankintana.

Hankkeen arvioitu kustannus oli 40 000 euroa.

Tarjoukset pyydettiin seuraavilta yrityksiltä;

LVI Ossi Pajunen Oy, LVI-Tepu Oy ja LVI Leivo Oy

Tarjouksen, **liite** jätti määräaikaan 11.10.2023 klo 14.00 mennessä

LVI Ossi Pajunen Oy, LVI-Tepu Oy ja LVI Leivo Oy,

joista halvimman tarjouksen antoi LVI Ossi Pajunen Oy 48 217,40 euroa (sis. alv 24 %). Tarjousten avauspöytäkirja, **liite**.

Esitys: Hallintojohtaja esittää, että kirkkoneuvosto hyväksyy omalta osaltaan LVI Ossi Pajunen Oy:n tarjouksen ja antaa asian kirkkovaltuuston hyväksyttäväksi.

Päätös: Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Kirkkovaltuusto 13.12.2023 51 §

Päätös:

KV 52 §

asia nro 10

NUMMELAN SEURAKUNTAKESKUKSEN DIAKONIAILOJEN SÄHKÖURAKKA

Kirkkoneuvosto 25.10.2023 162 §

Vihdin seurakunta kilpailutti Nummelan seurakuntakeskuksen diakoniatilojen sähköurakan pienhankintana.

Hankkeen arvioitu kustannus oli 40 000 euroa.

Tarjoukset pyydettiin seuraavilta yrityksiltä;

Esasähkö Oy, Jorvaksen Sähkö Oy ja Antilon Oy.

Tarjouksen, **liite** jätti määräaikaan 11.10.2023 klo 14.00 mennessä

Esasähkö Oy ja Jorvaksen Sähkö Oy,

joista halvimman tarjouksen antoi Esasähkö Oy 54 932,00 euroa (sis. alv 24 %). Tarjousten avauspöytäkirja, **liite**.

Esitys: Hallintojohtaja esittää, että kirkkoneuvosto hyväksyy omalta osaltaan Esasähkö Oy:n tarjouksen ja antaa asian kirkkovaltuuston hyväksyttäväksi.

Päätös: Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Kirkkovaltuusto 13.12.2023 52 §

Päätös:

KV 53 §

asia nro 11

LISÄTALOUSARVIO VUODELLE 2023

Kirkkoneuvosto 28.11.2023 174 §

Talousarvion sitovuustaso

Kirkkovaltuusto päättää lisätalousarviosta, mikäli talousarvion kaikkien rakenneosien menojen loppusumma (v. 2023 8 031 000 e) ylittyy sekä investointiosan muutoksista.

Kirkkoneuvosto päättää määrärahojen siirrosta silloin, kun vuosikate ei alene. Vuosikate on v. 2023 talousarviossa + 539 700 euroa. Kirkkoneuvosto päättää talousarvion investointiosan määrärahojen lisäyksestä tai siirrosta investointiosan sisällä, jos lisätalousarvion tai määrärahan siirron summa on enintään 10 % talousarvion investointiosan loppusummasta. Talousarvion investointiosan loppusumma on 1700 000 e, josta 10 % on 170 000 e.

Hallintojohtaja päättää määrärahojen siirrosta käyttötalousosan sisällä (toimintakate ei saa heikentyä ilman kirkkoneuvoston tai kirkkovaltuuston lupaa v. 2023 5 164 800 e)

Tulosennusteen 20.11.2023 mukaan talousarvion kaikkien rakenneosien loppusumma tulee olemaan noin 7 030 000 euroa.

Vuosikate ennuste on noin 960 000 euroa.

Toimintakate-ennuste on noin 4 750 000 euroa ja ilman Pikku-Pappilan myyntiä noin 4 950 000 euroa.

Talousarvion investointiosan kokonaistoteuma ennuste on noin 1 012 000 euroa.

Kokonaisuutena vuoden 2023 talousarvio ei ylity.

Investointiosan sisällä on muutoksia, jotka vaativat kirkkovaltuuston hyväksyntää.

- Kaikkia suunniteltuja investointeja ei ole ehditty aloittaa, koska esim. leirikeskuksen maalämpöinvestointi ja siunauskappelin suunnittelu on vienyt arvioitua enemmän aikaa.
- Kaavoituksesta aiheutuvat kulut on hyväksytty Nummelan seurakuntakeskuksen pihapiirin kaavoitukseen liittyvien päätösten yhteydessä, mutta kulujen toteutumisen ajankohtaa ei ole voitu tietää syksyllä 2022, kun kaavoitusaika on ollut arvioitua pidempi
- Maanhankinnan kulut liittyivät Nummelan asemakaavan kortteli 38 ja 63 muutoksiin (Kanervalala ja Erkkilä kiinteistöt)

KV 53 §

asia nro 11

Investointiosan toteumaennusten ja lisätalousarvion tarve

INVESTOINNIT	Talousarvio 2023	Ennuste 2023	Erotus 2023	Lisätalous arvio 2023	Ta + lisä-ta 2023
Investointimenot	0		Määrärahaa jäljellä		
Vihdin seurakuntatalo, maalämpö	440 000	20 460	419 540	-400 000	40 000
Leirikeskus, maalämpö	360 000	360 000	0	40 000	400 000
Pappila, maalämpö	230 000		230 000	-230 000	0
Vihdin siunauskappeli		48 835	-48 835	50 000	50 000
Vihdin hautausmaan sosiaalityöt	150 000	5 323	144 677		150 000
Nummelan srk-keskus, diakoniatilat	400 000	15 000	385 000	-350 000	50 000
Sankarihautausmaan ristit	120 000	84 409	35 591		120 000
Kaavoituskorvaukset		378 388	-378 388	380 000	380 000
Muut investoinnit, maanhankinnat		99 931	-99 931	100 000	100 000
Käyttöomaisuuden myyntitulot					
Kiinteistöjen myynnit	102 000	221 000	119 000	119 000	221 000
Tulot yhteensä	102 000	221 000		Ta muutokset -1 059 000	221 000
Menot yht.	1 700 000	1 012 345		530 000	1 290 000
Netto	-1 598 000	-791 345		-529 000	-1 069 000

Esitys: Hallintojohtaja esittää kirkkoneuvoston ja edelleen kirkkovaltuuston hyväksyttäväksi vuoden 2023 talousarvion investointiosan muutokset siten, että investointiosan menojen loppusumma on 1 290 000 euroa ja tuloja 221 000 euroa.

Päätös: Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Kirkkovaltuusto 13.12.2023 53 §

Päätös:

KV 54§

asia nro 12

TALOUSARVIO 2024 JA -SUUNNITELMAT 2025 - 2026 SEKÄ
TOIMINTASUUNNITELMAT VUOSILLE 2024–2026**Kirkkoneuvosto 28.11.2023 175 §**

Kirkkovaltuuston tulee kunkin vuoden loppuun mennessä hyväksyä seurakunnalle talousarvio seuraavalle vuodelle (KJ 6:3). Talousarviossa sekä siihen liittyvässä toiminta- ja taloussuunnitelmassa hyväksytään toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kolmeksi vuodeksi. Talousarvio on toiminta- ja taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Talousarvio sekä toiminta- ja taloussuunnitelma on laadittava siten, että edellytykset tehtävien hoitamiseen turvataan (KJ 6:2).

Talousarvioehdotus perustuu kirkkovaltuuston 14.9.2023 päätökseen tuloveroprosentista (1,45 %).

Talousarvion ja –suunnitelmien yksityiskohtaiset selvitykset ja perustelut käyvät ilmi talousarvioehdotuksesta ja –suunnitelmasta sekä toimintasuunnitelmasta. Nämä asiakirjat selityksineen ja laskelmineen antavat kokonaiskuvan seurakunnan talouden suuntaviivoista sekä mahdollisuuden perehtyä aina yksittäisen työmuodon suunnitelmiin ja määrärahaesityksiin talousarviovuodelle. Talousarvio 2024 sekä toiminta- ja taloussuunnitelmat vuosille 2025–2026 ovat **liitteenä**.

Investoinnit keskittyvät vuosina 2024–2026 energiainvestointeihin (öljynkäytöstä luopuminen ja uusiutuva energia) ja hautausmaan rakennuksiin (kappeli ja sosiaalityöt) sekä Vihdin seurakuntatalon korjauksen jatkamiseen.

Hautainhoitorahaston talousarvio on liitetty seurakunnan talousarvion yhteyteen omana kokonaisuutena.

Lapsivaikutusten arviointi on suoritettu kunkin työalan talousarvion ja toimintasuunnitelman valmistelun yhteydessä.

Yhteistyötoimikunta on käsitellyt vuosien 2024–2025 toiminta- ja taloussuunnitelmat kokouksessaan 21.11.2023.

Esitys: Kirkkoherra esittää, että kirkkoneuvosto päättää hyväksyä talousarvioehdotuksen ja toimintasuunnitelman vuodelle 2024, toiminta- ja taloussuunnitelmat vuosille 2025–2026 Vihdin seurakunnan ja hautainhoitorahaston osalta ja esittää ne kirkkovaltuuston hyväksyttäväksi.

Päätös: Esitys hyväksyttiin yksimielisesti. Seurakunnan iltapäiväkerhojen jatkosta syksystä 2024 eteenpäin päätetään tammikuun 2024 kirkkoneuvoston kokouksessa.

KV 54 §

asia nro 12

Kirkkovaltuusto 13.12.2023 54 §

Päätös:

KV 55 §

asia nro 13

ERKKILÄ NIMISEN KIINTEISTÖN OSTAMINEN HAUTAINHOITORAHASTOLTA**Kirkkoneuvosto 28.11.2023 176 §**

Vihdin seurakunnan kirkkovaltuusto on ostanut hautainhoitorahastolle Erkkilä-nimisen kiinteistön 11.7.1978 (kiinteistötunnus 927–436–1–215). Kauppahintana on ollut 200 000 markkaa. Kiinteistön arvo on hautainhoitorahaston taseessa 39 339,16 euroa.

Erkkilä-niminen kiinteistö sijaitsee Nummelan seurakuntakeskuksen pihapiirissä / alueella, jolle seurakunta haki kaavamuutosta.

Kaavamuutoksessa Nummelan kortteliin numero 63 muodostui kaksi kerrostalotonttia (palvelutalo ja asuinkerrostalo) sekä kolmen kiinteistön (Nummelan seurakuntakeskus-palvelutalo ja asuinkerrostalo) yhteinen autojen pysäköintialue.

Erkkilä-nimisen kiinteistön maa-alueita sijoittui kaavamuutoksessa Vihdin kunnalle luovutettaville puisto- ja katualueille, yhteiselle pysäköintialueelle ja asuinkerrostalon (AK/pv) tontin alueelle, **liite**.

Maanvuokrasopimusten, pysäköintialueen yhteisjärjestelysopimuksen sekä tulevan tontin myynnin kannalta on selkeintä, että Vihdin seurakunta ostaa Erkkilä-nimisen kiinteistön hautainhoitorahastolta.

Hallintojohtaja on keskustellut seurakunnan tilintarkastajan kanssa kauppahinnasta. Kauppahinnassa on huomioitu tontin arvo ennen ja jälkeä kaavamuutoksen. Arvot perustuvat rakennusoikeuksien määrään ja arvoon. Erkkilä-tontti oli ennen kaavamuutosta Y-kaavamerkinnällä. Alueelle oli suunniteltu Nummelan kirkon rakentamista.

Kauppahinnassa on huomioitu myös kaavoituksesta aiheutuneet kustannukset. Kauppahintana on kahdeksankymmentäkaksituhattaviisisataakuusikymmentäseitsemän euroa ja viisikymmentäneljä senttiä. (82 567,54 euroa).

Kiinteistökauppa annetaan kirkkovaltuuston hyväksyttäväksi.

KV 55 §

asia nro 13

Esitys. Hallintojohtaja esittää, että kirkkoneuvosto ja edelleen kirkkovaltuusto hyväksyvät Erkkilä-nimisen kiinteistön kaupan. Kauppakirja ja kauppahintalaskelma, **liite**.

Päätös: Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Kirkkovaltuusto 13.12.2023 55 §

Päätös:

KV 56 §

asia nro 14

VIHDIN SEURAKUNNAN HALLINTOSÄÄNTÖ

Kirkkoneuvosto 27.9.2023 130 §

Uuden kirkkolainsäädännön myötä seurakunnan ja seurakuntayhtymän päätöksenteko perustuu kirkkolakiin (652/2023), kirkkojärjestykseen (657/2023) ja hallintosääntöön sekä erikseen kirkkolaissa tai kirkkojärjestyksessä säädettyihin hallinnon sisäisiin määräyksiin.

Jokaisessa seurakunnassa ja seurakuntayhtymässä tulee olla hallintosääntö, jonka sisällön määrittelee kirkkolain 3 luvun 7 §. Hallintosäännössä on siten annettava tarpeelliset määräykset ainakin seurakunnan tai seurakuntayhtymän hallinnon järjestämisestä ja toimielimistä; päätösvallan siirtämisestä toimielimille ja johtaville viranhaltijoille; toimielinten päätöksentekotavoista ja hallintomenettelyistä sekä toimielinten kokousmenettelyistä.

Seurakunnan kirkkovaltuusto päättää hallintosäännön sisällöstä ja muutoksista.

Uuden kirkkolain lähtökohtana on, että jatkossa kaikki toimielimiä ja niiden päätösvaltaa koskevat hallinnolliset määräykset kootaan hallintosääntöön. Hallintosääntöön otetaan siten määräykset, jotka aiemmin olivat valtuuston työjärjestyksessä, kirkkoneuvoston ohjesäännössä ja johtokuntien johtosäännöissä.

Hallintosäännön lisäksi seurakunnalla voi olla viranhaltijoiden johtosääntö, jos organisaation laajuuden vuoksi kaikkia päätösvallan delegointeja viranhaltijoille ei ole tarkoituksenmukaista ottaa hallintosääntöön. Suositeltavaa kuitenkin on, että määräykset päätösvallasta olisi kootusti hallintosäännössä.

KV 56 §

asia nro 14

Seurakunnan hallinnossa on noudatettava hallintosäännön määräyksiä. Mikäli hallintosäännöllä määräytyistä päätösvallan rajoista poiketaan, päätöksen tehnyt viranomainen ylittää toimivaltansa, ja kyseessä on menettelyvirhe, joka voi johtaa päätöksen kumoutumiseen muutoksenhaussa. Hallintosääntö sitoo myös sen hyväksyntä kirkkovaltuustoa itseään.

Hallintosäännöstä ei voi poiketa muuten kuin hallintosääntöä muuttamalla. Kirkkovaltuusto ei voi ottaa ratkaistavakseen asiaa, jossa päätösvalta on hallintosäännössä siirretty muulle toimielimelle tai viranhaltijalle, ellei ole kyse kirkkolain 10 luvun 10 §:ssä säädetyistä asian siirtämisestä ylemmän toimielimen käsiteltäväksi.

Kirkkolain siirtymäsäännöksen mukaan aiempia hallinnollisia säännöksiä, jotka hallintosääntö korvaa, voidaan soveltaa enintään kuuden kuukauden ajan kirkkolain voimaantulosta. Siten hallintosäännön on tultava voimaan viimeistään 1.1.2024 (KL 13:7). Voimaantuloon sovelletaan lisäksi päätösten täytäntöönpanokelpoisuutta koskevaa kirkkolain 12 luvun 16 §:n 1 momenttia.

Sen mukaan päätös voidaan panna täytäntöön, vaikka se ei ole vielä saanut lainvoimaa, jollei oikaisuvaatimus tai valitus päätöksen täytäntöönpanon vuoksi käy hyödyttömäksi taikka jollei oikaisuvaatimuksen käsittelevä toimielin tai valitusviranomainen kiellä täytäntöönpanoa.

Hallintosäännöllä järjestetään seurakunnan sisäistä hallintoa. Tämän vuoksi voidaan katsoa, että hallintosääntö voi mahdollisesta valituksesta huolimatta tulla voimaan heti kun se on hyväksytty. Jotta voimaantulopäivästä ei syntyisi epätietoisuutta, on hallintosääntöä hyväksyttäessä tai muutettaessa samalla syytä päättää sen voimaantuloajankohdasta. Pääsääntöisesti on katsottu, ettei säädös voi tulla voimaan, ennen kuin se on julkaistu

Esitys: Hallintojohtaja esittää, että kirkkoneuvosto käy lähetekeskustelun Vihdin seurakunnan hallintosäännöstä, **liite**.

Päätös: Kirkkoneuvosto kävi lähetekeskustelun Vihdin seurakunnan hallintosääntöön.

Kirkkoneuvosto 25.10.2023 156 §

Esitys: Hallintojohtaja esittää, että kirkkoneuvosto hyväksyy osaltaan hallintosäännön, **liite** ja antaa hallintosäännön kirkkovaltuuston hyväksyttäväksi.

KV 56 §

asia nro 14

Päätös: Asia jätettiin pöydälle.

Kirkkoneuvosto 28.11.2023 178 §

Esitys: Hallintojohtaja esittää, että kirkkoneuvosto hyväksyy osaltaan hallintosäännön, **liite** ja antaa hallintosäännön kirkkovaltuuston hyväksyttäväksi.

Päätös: Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Kirkkovaltuusto 13.12.2023 56 §

Päätös:

KV 57 §

asia nro 15

HAUTAUSTOIMEN OHJESÄÄNTÖ**Kirkkoneuvosto 28.11.2023 179 §**

Kirkolliskokous hyväksyi uuden kirkkolain ja siihen liittyvät erillislait sekä kirkkojärjestyksen 11.11.2021. Uusi lainsäädäntö tulee voimaan 1.7.2023. Aiempi kirkkolaki (1054/1993), kirkko-järjestys (1055/1993) ja kirkon vaalijärjestys (1056/1993) kumoutuvat samaan aikaan. Uudistus edellyttää seurakunnilta hautaustoimen ohjesäännön päivittämistä.

Kirkkolain 3 luvun 35 §:n mukaan hautaustoimen ohjesäännössä määrätään haudoista, hauta-kirjanpidosta, haudan hoidolle asetetuista vaatimuksista, hautamuistomerkkien hyväksymisestä ja hautausmaalla noudatettavasta järjestyksestä. Hautaustoimen ohjesäännön hyväksyy kirkkovaltuusto. Uuden kirkkolain mukaan ohjesääntöä ei enää alisteta tuomiokapitulin hyväksyttäväksi.

KV 57 §

asia nro 15

Uuteen kirkkolakiin ja kirkkojärjestykseen on tehty huomattavan paljon rakennetta ja pykälänumerointia koskevia muutoksia. Hautaustoimesta säädetään kirkkolain 3 luvun 28–37 §:ssä. Hallintoasiassa noudatettavaan menettelyyn sovelletaan uuden kirkkolain 10 luvun 1 §:n mukaan muun muassa hallintolakia. Kirkkolain 2 luvun kielisäännöksiä sovelletaan kaikissa kirkon viranomaisissa.

Ohjesäännössä ilmaistaan vain seurakunnan hautausmailla käytössä olevat toimintatavat ja määräajat. Seurakunnan tulee laatia oma hautaustoimen ohjesääntönsä olosuhteiden mukaan ottaen huomioon hautausmaiden paikalliset ominaispiirteet ja hautauskäytännöissä omaksuttu kulttuuri sekä järjestelyjen tarkoituksenmukaisuus.

Hautaustoimen ohjesääntöön sisällytetään vain tarpeelliset määräykset. Kirkkolain ja kirkkojärjestyksen säännöksiä ei toisteta. Ohjesäännössä mainittuja lakeja ja muita säädöksiä ovat:

Kirkkolaki (652/2023), Kirkkojärjestys (657/2023),
Hautaustoimilaki (457/2003), Hallintolaki (434/2003),

Järjestyslaki (612/2003), Terveysturvallisuuslaki (1280/1994),

Asetus kuolemansyyn selvittämisestä (948/1973)

Vihdin seurakunnan seurakuntapuutarhuri on valmistellut uuden hautaustoimen ohjesäännön.

Esitys: Hallintojohtaja esittää, että kirkkoneuvosto ja edelleen kirkkovaltuusto hyväksyvät uuden hautaustoimen ohjesäännön **liitteen** mukaisesti.

Päätös: Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Kirkkovaltuusto 13.12.2023 57 §

Päätös:

KV 58 §

asia nro 16

HAUTAINHOITORAHASTON SÄÄNNÖT

Kirkkoneuvosto 28.11.2023 180 §

Uusi kirkkolaki (652/2023) ja kirkkojärjestys (657/2023) tulevat voimaan 1.7.2023. Aiempi kirkkolaki (1054/1993), kirkkojärjestys (1055/1993) ja kirkon vaalijärjestys (1056/1993) kumoutuvat samaan aikaan.

Kirkkolain 3 luvun 33 §:n mukaan seurakunta voi tehdä hautaoikeuden haltijan kanssa määräaikaisen sopimuksen siitä, että seurakunta ottaa korvauksesta vastuun haudan hoidosta. Seurakunta voi myös sopia, että hoitokorvaukset sijoitetaan hautainhoitorahastoon, jonka varat käytetään sopimusten mukaisten hautojen hoitoon. Hautainhoitorahasto ei ole välttämätön. Hautojen hoitoon saatuja varoja ja varojen käyttöä voidaan hoitaa seurakunnan kirjanpidon yhteydessä. Jos seurakunnalla on hautainhoitorahasto, lainsäädännön uudistus edellyttää hautainhoitorahaston sääntöjen päivittämistä.

Uuteen kirkkolakiin ja kirkkojärjestykseen on tehty huomattavan paljon rakennetta ja pykälänumerointia koskevia muutoksia. Hautaustoimesta säädetään kirkkolain 3 luvun 28–37 §:ssä. Lisäksi on otettava huomioon asioita koskevat säännökset muualla lainsäädännössä, kuten hautaustoimilaisissa (457/2003). Sopimuksia koskevat soveltuvin osin varallisuusoi-keudellisista oikeustoimista (228/1929) annetun lain säännökset sekä yleiset sopimusoikeudelliset periaatteet.

Hautainhoitorahaston sääntöihin sisällytetään vain tarpeelliset säännöt. Kirkkolain ja kirkkojärjestyksen säännöksiä tai hallinnon sisäisiä määräyksiä ei toisteta. Sopimusehdot sisällytetään vain haudanhoitosopimuksiin.

Seurakuntapuutarhuri on valmistellut hautainhoitorahaston uudet säännöt.

Esitys: Hallintojohtaja esittää, että kirkkoneuvosto ja edelleen kirkkovaltuusto hyväksyvät Vihdin seurakunnan hautainhoitorahaston säännöt **liitteen** mukaisesti.

Päätös: Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Kirkkovaltuusto 13.12.2023 58 §

Päätös:

KV 59 §

asia nro 17

VALTUUSTOALOITTEET

Jos kirkkovaltuuston jäsen haluaa saattaa jonkin asian valtuuston käsiteltäväksi, on hänen tehtävä siitä kirjallinen esitys valtuuston puheenjohtajalle, jonka on viivytyksettä toimitettava se kirkkoneuvoston valmisttavaksi. (KL 3:3)

Aloitteen voi tehdä muulloinkin kuin kokouksessa.

Esitys:

Päätös:

KV 60 §

asia nro 18

ILMOITUSASIAT

1. Vuoden 2023 valtuustoaloitteet ja tehdyt toimenpiteet, **liite**

Esitys: Ilmoitusasiat merkitään tietoon saatetuiksi.

Päätös:

KV 61 §

asia nro 19

VALITUSOSOITUS JA KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN

Päätös:

Vihdin seurakunta**Kirkkovaltuusto 13.12.2023 61 §****VALITUSOSOITUS****1 MUUTOKSENHAKUKIELLOT****Valmistelua ja täytäntöönpanoa koskevat muutoksenhakukiellot**

Seuraavista päätöksistä ei kirkkolain (652/2023) 12 luvun 4 §:n mukaan saa tehdä kirkollisvalitusta eikä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 2 luvun 6 §:n 2 momentin nojalla hallintovalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, hankintalaki) 146 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaan hankintalain mukaista valitusta ei voi tehdä päätöksestä tai muusta ratkaisusta, joka koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua.

Pöytäkirjan pykälät: 44–46, 59–61

Erikseen säädetyt muutoksenhakukiellot

- Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 2 luvun 6 §:n 2 momentin mukaan valittamalla ei saa hakea muutosta hallinnon sisäiseen määräykseen, joka koskee tehtävän tai muun toimenpiteen suorittamista.
- Hankintaa koskevista päätöksistä ei kirkkolain 12 luvun 8 §:n 2 momentin nojalla saa tehdä kirkkolain mukaista oikaisuvaatimusta eikä kirkollisvalitusta, jos asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan. Asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan, jos hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnyksarvon. Kansalliset kynnyksarvot ilman arvonlisäveroa laskettuna ovat:
  - 60.000 € (tavarat ja palvelut sekä suunnittelukilpailut);
  - 150.000 € (rakennusurakat);
  - 400 000 € (hankintalain liitteen E 1–4 kohdassa tarkoitettut sosiaali- ja terveystyöpalvelut);
  - 300.000 € (hankintalain liitteen E 5–15 kohdassa tarkoitettut muut erityiset palvelut) ja
  - 500.000 € (käyttöoikeussopimukset).
- Muun lainsäädännön mukaan päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pöytäkirjan pykälät ja valituskieltojen perusteet:**2 HANKINTAOIKAISU**

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön asianosainen voi tehdä hankintayksikölle kirjallisen hankintaoikaisu (hankintalaki 132–135 §). Hankintaoikaisu toimitetaan hankintayksikölle.

Hankintayksikkö: Vihdin seurakunnan kirkkovaltuusto
Käyntiosoite: Kappelitie 5, 03100 Nummela
Postiosoite: Kappelitie 5, 03100 Nummela
Sähköposti: vihti.seurakunta@evl.fi

Hankintaoikaisu on tehtävä 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin. Hankintaoikaisu on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Hankintaoikaisu voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti.

Hankintoaikaisun sisältö

Hankintoaikaisusta on käytävä ilmi:

- oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi
- tiedot hankintoaikaisun kohteena olevasta päätöksestä
- millaista oikaisua päätökseen vaaditaan
- millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan.

Hankintoaikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.

Pöytäkirjan pykälät:**3 VALITUSOSOITUS****VALITUSVIRANOMAINEN JA VALITUSAIKA****a) Kirkollis- ja hallintovalitukset**

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella: 53 §

Valitusviranomainen ja yhteystiedot:

Helsingin hallinto-oikeus

Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5, 00580 Helsinki

Postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00580 Helsinki

Sähköposti: helsinki.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Kirkollisvalitus, pöytäkirjan pykälät:**Hallintovalitus, pöytäkirjan pykälät: 53 §**

Valitusaika on **30 päivää** päätöksen tiedoksisaannista.

.

Muutoksenhakuajan laskeminen

Valitus- ja oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista, tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana ajankohtana tai erilliseen tiedoksisaanti todistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä siitä, kun pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa. Jos muutoksenhakuajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

3) Valitus markkinaoikeuteen

Valitus on tehtävä kirjallisesti **14 päivän** kuluessa siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen.

Jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen hankintalain 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa, valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun tarjoaja on saanut tiedon päätöksestä valitusosoituksineen.

Valitus markkinaoikeudelle on tehtävä viimeistään kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä oheisasiakirjoihin tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Hankinta-asiaan muutosta hakevan on lisäksi kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön ilmoittamaan osoitteeseen viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Hankintayksikön yhteystiedot ovat edellä hankinta- ja oikeudellista koskevassa kohdassa.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella voidaan saattaa hankintalaissa tarkoitettu hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan. Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee 1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua, 2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin hankintalain 75 §:n nojalla tai 3) sitä, että hankintalain 93 §:ssä tarkoitetun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia. Asia voidaan saattaa markkinaoikeuden käsiteltäväksi, jos hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnysarvon.

Markkinaoikeuden yhteystiedot

- Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle osoitettuna osoitteeseen:
- Postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 HELSINKI
- Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki 5
- Puhelinvaihe: 029 56 43300 Faksi: 029 56 43314
- Sähköpostiosoite: markkinaoikeus@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>

4 VALITUKSEN SISÄLTÖ JA LIITTEET SEKÄ VALITUKSEN TOIMITTAMINEN JA OIKEUDENKÄYNTIMAKSU

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja yhteystiedot
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää
- sähköpostiosoite, jos valitusviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- vaatimuksen perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä valitusviranomaiselle.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on esitettävä valtakirja. Jollei valitusviranomaisen toisin määrää, valtakirjaa ei kuitenkaan tarvitse esittää oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 32 §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa.

Valitusasiakirjojen toimittaminen

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusajassa päätöksessä mainitulle valitusviranomaiselle. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikeudenkäyntimaksu

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu, jollei lain 4, 5, 7, 8 tai 9 §:stä muuta johdu. Tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta annetun oikeusministeriön asetuksen (1122/2021) 1 §:n mukaan oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa on 270 € ja markkinaoikeudessa 2 120 €. Käsittelemäksu markkinaoikeudessa on kuitenkin 4 240 €, jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoona euroa ja 6 350 €, jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy täältä: Maksut - Tuomioistuinlaitos (oikeus.fi)

Yksityiskohtainen valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.